

Verordening tot wijziging van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (Wijzigingsverordening ViO 2016)

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants,

Gelet op artikel 19, tweede lid, aanhef en onderdeel a, van de Wet op het accountantsberoep;

Overwegende dat verordening (EU) nr. 537/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang en tot intrekking van Besluit 2005/909/EG van de Commissie (PbEU 2014, L 158) en de implementatie van richtlijn nr. 2014/56/EU van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen (PbEU 2014, L 158) noodzaken tot aanpassing van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten;

Overwegende dat wijzigingen worden doorgevoerd met behoud van de uitgangspunten die aan de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten ten grondslag liggen;

Overwegende dat gebruik wordt gemaakt van de gelegenheid technische verbeteringen door te voeren;

Stelt de volgende verordening vast:

ARTIKEL I

De Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor 'accountantsafdeling' wordt een definitie toegevoegd die luidt:

– *accountant*: accountant als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep;

2. Na 'eindverantwoordelijke accountant' wordt een definitie ingevoegd die luidt:

– *Europese verordening*: verordening (EU) nr. 537/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang en tot intrekking van Besluit 2005/909/EG van de Commissie (PbEU 2014, L 158);

3. Na 'netwerk' wordt een definitie ingevoegd die luidt:

– *NV COS*: Nadere voorschriften controle- en overige standaarden;

4. Na 'verantwoordelijke persoon' wordt een definitie ingevoegd die luidt:

– *verantwoordingsperiode*: periode waarop de verantwoording over het assurance-object betrekking heeft;.

B

Artikel 8 komt te luiden:

Artikel 8

Als een assurance-opdracht ten behoeve van een nader bepaalde kring van gebruikers wordt

uitgevoerd bij een organisatie van openbaar belang, zijn de artikelen 21, 22, 29 en 41 niet van toepassing mits:

- a. het assurance-rapport:
 - 1° geadresseerd is aan de nader bepaalde kring van gebruikers;
 - 2° duidelijk de beperking in gebruik en verspreidingskring vermeldt;
 - 3° duidelijk de toepassing van dit artikel vermeldt;
- b. alle gebruikers van buiten de verantwoordelijke entiteit en haar verbonden derde vooraf instemmen met de toepassing van dit artikel; en
- c. de eindverantwoordelijke accountant dezelfde bepalingen in deze verordening toepast als bij de uitvoering van een assurance-opdracht bij een verantwoordelijke partij die geen organisatie van openbaar belang is.

C

In artikel 9 wordt 'De artikelen 6 tot en met 8 en 10 tot en met 46' vervangen door: De artikelen 6 tot en met 8, 10 tot en met 15 en 17 tot en met 46.

D

Artikel 14 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid, onderdeel a, wordt 'zes maanden' vervangen door: drie maanden.
2. Onder vernummering van het tweede en derde lid tot eerste en tweede lid vervalt het eerste lid.

E

Artikel 16 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste en tweede lid komen te luiden:
 1. In aanvulling op artikel 5, eerste lid, van de Europese verordening is het verboden een wettelijke controle uit te voeren bij een organisatie van openbaar belang, als andere diensten dan controlediensten als bedoeld in artikel 24b, eerste lid, Wta worden verleend door:
 - a. de accountantsorganisatie aan die organisatie van openbaar belang of een daaraan gelieerde entiteit als bedoeld in artikel 24b, derde lid, Wta;
 - b. een ander onderdeel van het netwerk dat in Nederland is gevestigd aan:
 - 1° die organisatie van openbaar belang;
 - 2° een aan die organisatie van openbaar belang gelieerde entiteit als bedoeld in artikel 24b, derde lid, Wta die in Nederland of in een andere lidstaat is gevestigd; of
 - 3° een aan die organisatie van openbaar belang gelieerde entiteit als bedoeld in artikel 24b, derde lid, onderdeel a, Wta die gevestigd is in een staat die geen lidstaat is; of
 - c. een ander onderdeel van het netwerk dat niet in Nederland is gevestigd aan die organisatie van openbaar belang of een daaraan gelieerde entiteit als bedoeld in artikel 24b, derde lid, Wta die in Nederland is gevestigd.
 2. In aanvulling op artikel 5, eerste lid, van de Europese verordening is het verboden een wettelijke controle uit te voeren bij een organisatie van openbaar belang, als een ander onderdeel van het netwerk dat buiten Nederland is gevestigd andere diensten dan controlediensten als bedoeld in artikel 24b, eerste lid, Wta verleent aan een aan die organisatie van openbaar belang gelieerde entiteit als bedoeld in artikel 24b, derde lid, onderdeel a, Wta die gevestigd is in een staat die geen lidstaat is, en de eindverantwoordelijke accountant niet vaststelt dat identificatie en beoordeling van een bedreiging als gevolg van die dienstverlening en het nemen van een maatregel plaatsvinden aan de hand van regels die ten minste gelijkwaardig zijn aan de Code of Ethics.
2. Onder vernummering van het derde tot vierde lid wordt een lid ingevoegd dat luidt:
 3. Het verbod, bedoeld in het eerste en tweede lid, is van toepassing indien andere diensten dan controlediensten als bedoeld in artikel 24b, eerste lid, Wta, worden verleend tijdens:
 - a. de verantwoordingsperiode tot en met het uitbrengen van de controleverklaring;
 - b. het boekjaar onmiddellijk voorafgaand aan de periode, bedoeld in onderdeel a, indien diensten worden verleend als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdeel e, van de Europese verordening.

3. Het vierde lid wordt als volgt gewijzigd:

- a. In de aanhef wordt 'het eerste lid' vervangen door: dit artikel;
- b. In onderdeel c wordt '3850 NV COS' vervangen door: 3850N NV COS;
- c. In onderdeel d, onder 3°, wordt '3850 NV COS' vervangen door: 3850N NV COS.

F

Artikel 20, tweede lid, komt te luiden:

2. Het eerste lid is niet van toepassing als:
 - a. voldaan wordt aan de voorwaarden, bedoeld in artikel 3, zevende lid, onderdelen a en b, of artikel 4; en
 - b. een maatregel is of wordt genomen die de onafhankelijke uitvoering waarborgt.

G

1. Artikel 25, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:
 - a. 'boekjaar' wordt vervangen door: verantwoordingsperiode;
 - b. 'boekjaren' wordt telkens vervangen door: verantwoordingsperioden.
2. In artikel 25, tweede lid, wordt 'het tweede boekjaar' vervangen door: de tweede verantwoordingsperiode.

H

Na artikel 25 wordt een artikel ingevoegd dat luidt:

Artikel 25a

1. In aanvulling op artikel 25, tweede lid, stemt de eindverantwoordelijke accountant die een wettelijke controle bij een organisatie van openbaar belang uitvoert vanaf de vierde verantwoordingsperiode met het auditcomité van die organisatie af of de wettelijke controle kan worden gecontinueerd en welke eventuele maatregelen daartoe worden genomen. De wettelijke controle wordt gecontinueerd nadat de eindverantwoordelijke accountant daartoe een schriftelijk akkoord van het auditcomité heeft verkregen.
2. Het eerste lid en artikel 25 zijn van toepassing in afwijking van artikel 4, derde lid, eerste alinea, van de Europese verordening.
3. De eindverantwoordelijke accountant beëindigt een wettelijke controle bij een organisatie van openbaar belang, als het totaal van vergoedingen per verantwoordingsperiode die de accountantsorganisatie gedurende vijf opeenvolgende verantwoordingsperioden bij deze organisatie in rekening heeft gebracht, meer dan vijftien procent van de totale opbrengst van de accountantsorganisatie over elk van deze verantwoordingsperioden uitmaakt.

I

Artikel 27 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste en tweede lid komen te luiden:
 1. Het is verboden een assurance-opdracht uit te voeren als de accountantseenheid, een ander onderdeel van het netwerk, een bestuurder of interne toezichthouder van de accountantseenheid of van een ander onderdeel van het netwerk, of een lid van het assurance-team een geschenk met een waarde die niet verwaarloosbaar of onbeduidend is:
 - a. vraagt of ontvangt van de verantwoordelijke entiteit of een daarmee verbonden derde, of van een bij de verantwoordelijke entiteit of verbonden derde betrokken persoon;
 - b. aanbiedt of verstrekt aan de verantwoordelijke entiteit of een daarmee verbonden derde, of aan een bij de verantwoordelijke entiteit of verbonden derde betrokken persoon.
 2. Indien een geschenk met een waarde van meer dan € 100 als verwaarloosbaar of onbeduidend zou kunnen worden aangemerkt:

- a. onderbouwt de eindverantwoordelijke accountant waarom het verwaarloosbaar of onbeduidend is;
- b. meldt de eindverantwoordelijke accountant het geschenk en de redenen waarom het geschenk verwaarloosbaar en onbeduidend is aan een daartoe aangewezen persoon bij de accountantseenheid die geen deel uitmaakt van het assurance-team of, als dit niet mogelijk is, bij een beleidsbepaler van de accountantseenheid; en
- c. informeert de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste personen van de verantwoordelijke entiteit over het geschenk op een wijze zoals met hen is overeengekomen.

2. In het derde lid komt 'ontvangen of verstrekte' te vervallen.

J

Artikel 29 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het vijfde lid vervalt.

2. Onder vernummering van het eerste tot en met vierde lid tot tweede tot en met vijfde lid wordt een lid toegevoegd dat luidt:

1. Dit artikel is van toepassing op een assurance-opdracht bij een organisatie van openbaar belang anders dan een wettelijke controle.

3. In het derde lid wordt 'twee jaren' gewijzigd in: 'drie jaren'.

K

Na artikel 29 wordt een artikel ingevoegd dat luidt:

Artikel 29a

1. In aanvulling op artikel 28 doet zich in geval van een wettelijke controle bij een organisatie van openbaar belang een bedreiging voor die een specifieke maatregel vereist, als een eindverantwoordelijke accountant gedurende vijf of een andere key assurance-partner gedurende zeven aaneengesloten jaren betrokken is geweest bij een assurance-opdracht voor dezelfde organisatie van openbaar belang.
2. Als maatregel is een persoon als bedoeld in het eerste lid gedurende drie jaren geen lid van enig assurance-team bij deze organisatie van openbaar belang.

L

In artikel 31, vierde lid, wordt 'aan de audit-commissie of de met governance belaste personen van die organisatie' vervangen door: aan het auditcomité of een orgaan met gelijksoortige taken, of aan de met governance belaste personen van die organisatie.

M

In artikel 34, derde lid, wordt 'aan de auditcommissie of de met governance belaste personen van die organisatie' vervangen door: aan het auditcomité of een orgaan met gelijksoortige taken, of aan de met governance belaste personen van die organisatie.

N

Artikel 38 komt te luiden:

Artikel 38

1. Het is verboden een assurance-opdracht ten behoeve van een niet-nader bepaalde kring van gebruikers of een wettelijke controle uit te voeren binnen een jaar nadat een key assurance-partner zijn betrokkenheid bij deze opdracht heeft beëindigd, hij de accountantseenheid heeft verlaten en hij bij de verantwoordelijke entiteit werkzaam is:
 - a. als bestuurder;
 - b. als lid van het auditcomité of een orgaan met gelijksoortige taken, dan wel in een andere functie belast met governance; of

- c. in een andere functie van waaruit hij invloed van betekenis op het assurance-object kan uitoefenen.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op een accountant in het assurance-team die:
 - a. als externe accountant in het register van de AFM is ingeschreven;
 - b. van de accountantspraktijk de bevoegdheid heeft verkregen om op te treden als opdracht-partner als bedoeld in de begrippenlijst van de NV COS of vergelijkbare bevoegdheden heeft verkregen van een accountantsafdeling.
3. Het is verboden een assurance-opdracht uit te voeren als een voormalig lid van het assurance-team zijn betrokkenheid bij deze assurance-opdracht heeft beëindigd, hij de accountantseenheid heeft verlaten en hij bij de verantwoordelijke entiteit werkzaam is in een functie als bedoeld in het eerste lid, terwijl tussen dat voormalig lid en de accountantseenheid of een ander onderdeel van het netwerk nog banden van betekenis bestaan.
4. Het derde lid is van overeenkomstige toepassing op:
 - a. een voormalige partner van de accountantspraktijk;
 - b. een voormalige partner van een ander onderdeel van het netwerk; of
 - c. een voormalige werknemer van de accountantsafdeling.
5. Er bestaan banden van betekenis als bedoeld in het derde lid met de accountantspraktijk of een ander onderdeel van het netwerk als de persoon, bedoeld in het derde of vierde lid, onderdelen a en b:
 - a. betrokken is bij de zakelijke of professionele activiteiten van de accountantspraktijk dan wel het andere onderdeel van het netwerk of de indruk wekt dit te zijn; of
 - b. aanspraak kan maken op betalingen of emolumenten van de accountantspraktijk dan wel het andere onderdeel van het netwerk, voor zover die:
 - 1° niet vallen onder vooraf vastgestelde vaste voorwaarden; en
 - 2° van materiële betekenis zijn voor de accountantspraktijk of het andere onderdeel van netwerk.
6. Er bestaan banden van betekenis als bedoeld in het derde lid met de accountantsafdeling, als een voormalig lid van het assurance-team of voormalige werknemer van de accountantsafdeling betrokken is bij bedrijfsmatige of beroepsactiviteiten van de accountantsafdeling of de indruk wekt dit te zijn.

O

Na artikel 38 wordt een artikel ingevoegd dat luidt:

Artikel 38a

De volgende personen die betrokken zijn bij de uitvoering van een wettelijke controle en die de accountantsorganisatie verlaten of voornemens zijn te verlaten, aanvaarden na het beëindigen van die betrokkenheid gedurende een periode van ten minste een jaar geen functie als bedoeld in artikel 38, eerste lid, bij de betreffende controlecliënt:

- a. een key assurance-partner;
- b. iedere accountant die als externe accountant in het register van de AFM is ingeschreven;
- c. een accountant die van een accountantsorganisatie de bevoegdheid heeft verkregen om op te treden als opdrachtpartner als bedoeld in de begrippenlijst van de NV COS of vergelijkbare bevoegdheden heeft verkregen van een accountantsafdeling.

P

Artikel 39 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel a, wordt na 'banden van betekenis' ingevoegd: als bedoeld in artikel 38, vijfde lid.
2. In het eerste lid, onderdeel b, onder 2°, wordt 'persoon belast met governance' vervangen door: lid van het auditcomité of een orgaan met gelijksoortige taken, dan wel in een andere functie belast met governance.
3. In het eerste lid, onderdeel b, onder 3°, wordt 'een functie' vervangen door: een andere functie.

Q

Artikel 41 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel a komt te luiden:

- a. een key assurance-partner van een assurance-opdracht voor een verantwoordelijke entiteit zijnde een organisatie van openbaar belang, bij die entiteit gaat werken:
 - 1° als bestuurder;
 - 2° als lid van het auditcomité of een orgaan met gelijksoortige taken, dan wel in een andere functie belast met governance; of
 - 3° in een andere functie van waaruit hij invloed van betekenis op het assurance-object kan uitoefenen,voordat ten minste twee jaren zijn verstreken sinds hij zijn functioneren als key assurance-partner heeft beëindigd;

2. In onderdeel b wordt:

- a. 'gaat werken: 1° als bestuurder; 2° als persoon belast met governance; 3° in een andere functie van waaruit hij invloed van betekenis op het assurance-object kan uitoefenen,' vervangen door: in een functie als bedoeld in onderdeel a,
- b. 'vierentwintig maanden' vervangen door: twee jaren.

R

Artikel 42 wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel b wordt 'persoon belast met governance' vervangen door: lid van het auditcomité of een orgaan met gelijksoortige taken, dan wel in een andere functie belast met governance.

2. Onderdeel c komt te luiden:

- c. in een andere functie van waaruit hij invloed van betekenis op het assurance-object kon uitoefenen.

S

In artikel 43, eerste lid, onderdeel b, wordt 'persoon belast met governance;' vervangen door: lid van het auditcomité of een orgaan met gelijksoortige taken, dan wel in een andere functie belast met governance; of.

T

Artikel 44 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel a, komt na 'als bestuurder' te vervallen: of als persoon belast met governance; of.

2. Onder vernummering van onderdeel b tot onderdeel c wordt in het eerste lid een onderdeel ingevoegd dat luidt:

- b. als lid van het auditcomité of een orgaan met gelijksoortige taken, dan wel in een andere functie belast met governance; of.

U

Artikel 48 komt te luiden:

Artikel 48

1. De ViO zoals deze luidde tot en met 16 juni 2016 blijft van toepassing op een assurance-opdracht die betrekking heeft op een verantwoordingsperiode die is aangevangen voor 17 juni 2016.
2. In afwijking van het eerste lid en ongeacht de verantwoordingsperiode waarop een assurance-opdracht betrekking heeft, blijft de afkoelingsperiode van twee jaren, bedoeld in artikel 29,

- tweede lid, zoals dat luidde tot en met 16 juni 2016 van toepassing in geval van:
- a. een wettelijke controle bij een organisatie van openbaar belang, indien de afkoelingsperiode is aangevangen voor 17 juni 2016;
 - b. een assurance-opdracht bij een organisatie van openbaar belang anders dan een wettelijke controle, indien de afkoelingsperiode is aangevangen of aanvangt voor 16 december 2017.
3. In afwijking van het eerste lid is de afkoelingsperiode van drie jaren, bedoeld in artikel 29a, tweede lid, van toepassing in geval van een wettelijke controle bij een organisatie van openbaar belang, indien:
- a. deze wettelijke controle betrekking heeft op een verantwoordingsperiode die is aangevangen voor 17 juni 2016; en
 - b. de afkoelingsperiode is aangevangen op of na 17 juni 2016.
4. In afwijking van het eerste lid blijft artikel 38 zoals dat luidde tot en met 16 juni 2016 van toepassing op een assurance-opdracht anders dan een wettelijke controle die betrekking heeft op een verantwoordingsperiode die is aangevangen of aanvangt voor 16 december 2017.

V

Na artikel 48 wordt een artikel ingevoegd dat luidt:

Artikel 48a

1. Artikel 28, tweede lid, is niet van toepassing op een assurance-opdracht die voor 17 december 2013 is aangegaan.
2. Artikel 29 zoals dit luidde tot en met 16 juni 2016 is niet van toepassing op een assurance-opdracht die voor 17 december 2013 is aangegaan.
3. Op de situatie, bedoeld in het eerste of tweede lid, blijven de NVO van toepassing.
4. In geval van een assurance-opdracht als bedoeld in het eerste lid die periodiek wordt verlengd, beëindigt de eindverantwoordelijke accountant na het afronden van de assurance-opdracht met betrekking tot de eerste verantwoordingsperiode de overeenkomst, indien niet wordt voldaan aan artikel 28.
5. In geval van een assurance-opdracht als bedoeld in het tweede lid die periodiek wordt verlengd, beëindigt de eindverantwoordelijke accountant na het afronden van de assurance-opdracht met betrekking tot de tweede verantwoordingsperiode de overeenkomst, indien niet wordt voldaan aan artikel 29 zoals dit luidde tot en met 16 juni 2016.
6. De NVO blijven van toepassing op een bedreiging die voortvloeit uit:
 - a. een arbeidsrelatie als bedoeld in hoofdstuk 10 zoals dit luidde tot en met 16 juni 2016 die is overeengekomen voor 17 december 2013;
 - b. een juridische procedure als bedoeld in artikel 45 die is aangespannen voor 17 december 2013.
7. In dit artikel wordt verstaan onder NVO:
 - a. Nadere voorschriften onafhankelijkheid openbaar accountant (AA's);
 - b. Nadere voorschriften onafhankelijkheid openbaar accountant (RA's);
 - c. Nadere voorschriften onafhankelijkheid intern accountant – assurance-opdrachten (AA's);
 - d. Nadere voorschriften onafhankelijkheid intern accountant – assurance-opdrachten (RA's);
 - e. Nadere voorschriften onafhankelijkheid overheidsaccountant – assurance-opdrachten (AA's); of
 - f. Nadere voorschriften onafhankelijkheid overheidsaccountant – assurance-opdrachten (RA's),
zoals deze luiden tot de inwerkingtreding van deze verordening op 1 januari 2014.

ARTIKEL II

Deze verordening treedt in werking op 17 juni 2016.

ARTIKEL III

Deze verordening wordt aangehaald als: Wijzigingsverordening ViO 2016.

Goedgekeurd bij besluit van de Minister van Financiën van 13 juni 2016, nr. 2016-0000076786.